

I.

Ve znamení chuti života. Co to tak asi může být? No, vypadá to, že kuchařka to nebude, pomyslí si čtenář. Román asi také ne. Science fiction, detektivka nebo že by něco sladkého pro ženy? To už vůbec nevypadá. Já vám to, moji milí čtenáři, prozradím. Tahle knížka je o mně, o lidech kolem mě, o vůních a chutích mých třiapadesáti let, o mých Mount Everestech i třináctých komnatách, o nezapomenutelném i o tom raději zapomenutém. Stejně tak jako život má mnoho chutí, tak i lidé kolem mě je mají a koření jimi i můj život, snad jako já občas kořením ten jejich. A protože je leden, vládá Kozoroha, začneme zvesela jedním příběhem. Je zvláštní, jaké se v tom prosinci a následně potom v lednu dějí s člověkem věci. Prosinec nás nutí utrácet, stejně tak i gastronomicky hřešit – neznám

totiž nikoho, kdo by držel o Vánocích dietu, pokud tedy ze zdravotních důvodů nemusí, možná že se i zapříisáhlý vegetarián dopustí hříchu a já myslím, že to tak prostě má být. Nemusí se člověk přecpávat, to opravdu ne, ale měl by si ty nejhezčí svátky v roce užít s rodinou u stolu a nepřemýšlet právě nad tím, jestli si může vzít ještě jednu rybu, má-li chuť nebo zda vůbec si může dovolit ke kávě pár kousků cukroví. To v lednu je vše jinak. Přesto ale nastávají situace, kdy jsme pozváni jaksi nad náš plán askety do společnosti nebo třeba jenom tak pozveme my přítelkyni či kamaráda na taneček, jedno pívko nebo lehkou večeři a hle – situace se nám jaksi vymkne z rukou. Jednoho takového lednového dne se kdysi něco podobného přihodilo mému známému. Člověk inteligentní, slušný a v podstatě i zásadový si dal jako správný, pevný a zemitý Kozoroh novoroční předsevzetí, že zhubne alespoň deset kilo za rok, nebude pít pivo, bude cvičit a vůbec bude žít zdravěji. Potom se ale stala věc nečekaná. Někdy v polovině osmdesátých let minulého století se setkal po téměř dvaceti letech s kamarádem ze základní školy, sedávali spolu v jedné lavici celých devět let, byli to takoví „bratři v triku“, a to už byl opravdu pádný důvod zajít někam na skleničku. Vyhladovělý a dietou zubožený člověk si dal aperitívek, potom připustil nějaké to pivečko, ochutnal vínko, taky by to

chtělo šláftruňk, nejlépe něco ostřejšího na cestu domů, protože mrzlo jen praštělo a bylo zaděláno na malér. Nějak se v něm probudilo spící zvíře či co, dodnes to sám nechápe, a výsledkem všeho byl následující dopis:

Vážený pane,

jsme nuceni vrátit se k incidentu ve vinárně „Na chmelové jíše“, kde jste, hanebně podnapiv, způsobil značné pohoršení a výtržnost.

Za výraz „ty vořechu jeden“ se Vám účtující číšník s. Kejval Jaromír omlouvá, ale připomíná, že náhradu za utržený rukáv žaketu bude požadovati soukromoprávní cestou.

Na zařízení střediska byly Vámi způsobeny škody ve výši Kčs 4.283,21, v čemž je zahrnut utržený splachovač, prokopnuté umyvadlo a uzel na ručníku, který není k rozvázání, jakož i celková očista hanebně zaneřádněného (poblitého) soc. zařízení.

Pokud Vám to není známo, nacpal jste bubeníka hudebního tria do jeho nástroje během produkce, což je možná s ohledem na její kvalitu pochopitelné, leč nikoli omluvitelné. Ochraný svaz hudebníků z povolání si vyžádal Vaši adresu na OO VB SNB v Litoměřicích.

Při nastalé rvačce s občany cikánské národnosti jste pokojným návštěvníkům našeho střediska odebral jimi

objednané pokrmy, 1x haše, 2x vepřové se zeleným hráškem, 3x míchaný salát, a vrhal jimi s výkřiky „ty uzenej Jánošíku“ na Vaše protivníky. Pokojní občané odmítli uhradit nekonzumované pokrmy, čímž RaJ Litoměřice vznikla další škoda ve výši Kčs 64,80.

Abychom uzavřeli celou záležitost smírnou cestou, žádáme Vás, abyste do 14 dnů uhradil veškeré škody složenkou. Při prodlení budeme se cítiti nuceni se obrátiti na okresní soud.

Těšíme se na Vaši návštěvu v našich společenských střediscích a zůstáváme s pozdravem

„Spokojenost hosta – náš cíl“

Když jsem tenkrát ten dopis četla, smála jsem se tak, že jsem si určitě prodloužila život alespoň o rok, a požádala známého o laskavost, zda by mi ho nevěnoval na památku. Já totiž když cítím, že se něco nemá vyhodit, i kdyby to dvacet let trvalo, k užitku to dojde. A tak to bylo přesně s tímhle dopisem, psaném ještě v dobách budování socialismu a jeho rozkvetlé společnosti. Tam bylo možné opravdu všechno. Komentovala jsem tehle kouzelný literární skvost z pera bývalých litoměřických restaurací a jídelen lakonicky: „No vidíš, Pepo. Jsi sice prase, ale přijď zase!“

Ono je pití dost šílená věc, já osobně si myslím, že už mám z mládí vypito. Královnou alkoholických nápojů je podle mě becherovka a pochopitelně pivo, to je věčné a přežije kdejakou módu. Myslím si, že pivo, kvalitní víno i becherovka jsou alkoholy, které mohou v rozumné míře prospět lidskému zdraví více než všechny žaludeční léky, anticholesterolové či antistresové chemické hrůzy včetně léčby nespavosti chmelem, tj. malým pivem na noc s kozlíkem lékařským k tomu. Slavný třináctý pramen mi kdysi v malé míře dovolil i pan doktor v Karlových Varech, kde jsem se jako dvacetiletá zotavovala po operaci žlučových kamenů. Pan doktor mi tehdy doporučil denně malou becherovku a po masitém obědě dvě deci plzně. Poté jsem pomalu dvacet let jiný alkohol nepila, pokud ovšem nebudu počítat zimní grogy, které bez rumu nejdou. V létě jsem zase měla pro změnu lahvinku becherovky v mrazáku – když se nalévala, tak se pěkně táhla, no, to byla pochoutka. Dnes v podstatě nepiju vůbec, čím dál víc mi alkohol nic neříká, ale to malé pivko si občas dám. Becherovku už ovšem do mě léta nikdo nedostane, i kdyby klečel. Taky jsem kdysi po ní klečela, ale u záchodu. Musím se přiznat, že jednou, to mi bylo pomalu čtyřicet let, jsme šly s kolegyní z práce na oběd. Sešly jsme se tehdy jako dvě gratulantky na svatbě naší další kolegyně a po obřadu a následných nezbytných

gratulacích jsme usoudily, že cesta domů nevede, nako-
nec ani nás tam nikdo nečekal, a odešly jsme do neda-
lekého restaurantu. Oběd ovšem nebyl nic moc, jakási
směs, která si říkala čínská, možná přiletěla až z Číny,
tak trošku se nám zdálo, že zavání, a to nejen cizími
kraji. Tak jsme malinko uzobly a místo toho, abychom
pokrm reklamovaly, rozhodly jsme se žaludek a střeva
vydezinfikovat právě becherovkou. A to já jsem roz-
hodně neměla dělat. Do každé nohy jednu skleničku,
aby se nepraly, a na cestu třetí. Celkem nic moc, co se
kvantitativně týče. Ale ty následky! Ty byly kruté. Nevím,
jestli jsem zvracela po tom mase, nebo po tom alkoho-
lu, ale vězte, že jsem celou noc strávila buď v kleče nebo
vsedě na oné zásadní místnosti v bytě a myslela jsem,
že se udávím. Ona šílená zabíjející hořkost mě proná-
sleduje na jazyku ještě dnes, jenom si vzpomenu. Takže
i s královnou opatrně. Zajímavé ale na celé té věci bylo
to, že bylo špatně jenom mně a přítelkyně si s beche-
rovkou vesele tyká dodnes.

Mám jednu takovou kamarádku, která mě provází
životem asi tak patnáct let. To slovo provází znamená
pro představu v praxi asi to, že se vidíme v průměru tak
jedenkrát do roka, kdy se prostě někde sejdeme, dáme
malou lahvinku šampíčka, což už je tradice, protože
po těch letech už nás vůbec nenapadne pít nic jiného
(taky to dost často bývá jediné šampaňské, které ten rok

piju) a probereme události. Zrovna včera bylo takové Faunovo ne příliš pozdní odpoledne, protože jsme řešily, jestli není drzost pít už ve tři odpoledne. No jasně že ne! Když to sedne, tak to prostě sedne. No a my taky seděly a hovor plynul a já jí najednou povídám: „Ty, Hani, kdy jsi se vlastně narodila?“ Já to totiž vůbec nevěděla anebo věděla a zapomněla. „Nó, nedávno jsem měla narozky, já jsem v Kozorohu.“ Tak to je tedy dobrý, pomyslela jsem si, zrovna řeším ty Kozorohy i jejich měsíce a takový atypický příklad tu mám. Hanička totiž nepapá. Jenom zobe. Hulí jako fabrika a byly časy, kdy i pila jako Dán, ale to je už dávno za ní, i její největší citové zabřednutí, láska a trauma jménem Rudolf, jinak vážený profesor a světoběžník. Miluje život a úspěšně ho žije. Tím slovem žije rozuměj všechny jeho barvy, vůně, laskavosti i bolesti, poznání a výhry, lety i krkolomné pády, nikoli úspěch, kariéru a peníze. Já i ona jsme zemské znamení. Svým způsobem bychom měly být ukotvené a konzervativní. Já bych tedy konzervativní byla ráda, ale můj Vodnář v ascendentu to nějak nechce. Takže jsem pořád v akci, nic není usazené, a jak se to usadí, tak se hned něco děje a já už asi ani neumím žít v klidu a na jednom místě. Změna je pro mě skutečně život. Jsou ale určité věci, které musí mít řád. Rychle rozhoduju, kaskadérím, ale když poletím do Kanady stejně tak jako drkocákem do Votic, musím přesně

vědět, kdy a kde a jak přestoupím, kdy a jak zpátky a jako kápézetku mám náhradní řešení, abych náhodou nezůstala někde viset. To ona ne. To je bum prásk a nějak bude, budu to řešit na místě. Jednou takhle si vycestovala mýrnyx týrnyx do Švýcarska na jakýsi koncert s kamarádem, ovšem kamarád mohl zůstat déle, ale ona musela být v pondělí v šest ráno ve službě ve špitálu. Po koncertu vůbec nevěděla, která bije a bude bít. To mně by už zvonila hrana. Jí ne. Vzala to přes Vídeň, v noci seděla v chodbičce, z Budějovic už potom stopem, byla doma kolem půlnoci a ještě se prý do rána vyspala. Tohle mi připomíná naši akci před pár lety, kdy si koupila ojeté autíčko a celá natřesená mě pozvala na výlet. Autíčku byly tři dny a my jsme se rozhodly, že někam pojedeme. První zádrhel byl, když jsme k autu přišly a ono mělo tak nějak divně upadlý blinkr. To já už bych jako řidička trochu jančila. Tady to spravila jedna rána pěstí, potom jemný dokop nohou a snad to prý vydrží. A jelo se. No jo, ale ono cestou začalo pršet. „Ty člověče, nevíš, jak se tady ovládají stěrače?“ padla nevinná otázka. Nevěděla jsem. Tak nám postupně leccos pípalo a svítilo, až huráááá stěrače se rozjely. Já bych tedy před cestou s novým autem asi třikrát zkoušela, kde a jak se co ovládá, to Hanička ne. Jenom se chtěla a já nakonec taky, protože jsme byly jako ve známém filmu *Vrchní prchni*, kdy jsme řvaly smíchy

a hulákaly: „Světla svítí, stěrače stírají.“ Domů jsme se vrátily nakonec až druhý den, protože jsme u Písku objevily takový ranč, kde se zastavil čas, a tak jsme tam zůstaly přes noc, indián nám nalil trochu ohnivé vody a lidi zpívali a kapela hrála a taky jsme tancovaly a užívaly života a povídaly si se spoustou zajímavých lidiček a... a prostě je ten život fakt někdy super!